

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

MINISTARSTVA SAOBRAĆAJA I VEZA HERCEGOVAČKO-NERETVANSKOG KANTONA

2021.

Broj: 01-02-07-11-2-3221-7/21

Sarajevo, juli 2022.

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA.....	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI.....	2
II	REZIME DATIH PREPORUKA	4
III	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	5
IV	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI	6
1.	UVOD	6
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	6
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA.....	7
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	7
5.	OBAVLJANJE POSLOVA IZ NADLEŽNOSTI.....	9
6.	PLANIRANJE, DONOŠENJE BUDŽETA I IZVJEŠTAVANJE	10
7.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	12
7.1	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA.....	12
7.1.1	Prihodi	12
7.1.2	Rashodi, izdaci i finansiranje	13
7.1.2.1	Plaće i naknade troškova zaposlenih	13
7.1.2.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	14
7.1.2.3	Tekući transferi.....	15
7.1.2.4	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	16
7.2	BILANS STANJA.....	17
7.2.1	Gotovina, kratkoročna potraživanja i razgraničenja	17
7.2.2	Stalna sredstva.....	17
7.2.3	Kratkoročne obaveze i razgraničenja	18
7.2.4	Popis sredstava i obaveza	18
8.	JAVNE NABAVKE	19
9.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA	22
V	PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	24
	Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2021. godinu	25
	Bilans stanja na 31. 12. 2021. godine.....	28

I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izvještaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Ministarstva saobraćaja i veza Hercegovačko-neretvanskog kantona (u daljem tekstu: Ministarstvo)**, koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2021. godine, Račun prihoda i rashoda, Izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanih u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Ministarstva na 31. 12. 2021. godine, novčane tokove i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

- 1. Stalna sredstva (ceste i mostovi) i izvori sredstava u Bilansu stanja više su iskazani za 19.397.687 KM s obzirom na to da nije izvršeno isknjižavanje vrijednosti ceste R – 419 Jablanica – Posušje, koja je Odlukom Vlade FBiH iz 2019. godine prekategorišana iz regionalne u magistralnu cestu i nije više u nadležnosti Kantona, što nije u skladu s Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH (tačka 7.2.2 Izvještaja).**

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Ministarstva u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Ministarstva odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog usljed prevare, veći je od rizika nastalog usljed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Ministarstva;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Ministarstva saobraćaja i veza Hercegovačko-neretvanskog kantona za 2021. godinu** izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Ministarstva za 2021. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. **Raspodjela tekućih transfera drugim nivoima vlasti u iznosu od 1.233.336 KM izvršena je na osnovu zahtjeva korisnika, bez javnog poziva i utvrđenih kriterija za raspodjelu i utvrđivanja visine sredstava po korisnicima, što nije zasnovano na principu transparentnosti, shodno Zakonu o budžetima u FBiH (tačka 7.1.2.3 Izvještaja);**
2. **Za nabavke radova tekućeg održavanja cesta u iznosu od 279.688 KM nije proveden postupak javne nabavke. Tenderska dokumentacija za nabavku vozila nije pripremljena na način da se osigura pravična i aktivna konkurencija, što nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama (tačke 7.1.2.2 i 8. Izvještaja).**

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i ISSAI-jem 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tom standardu detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Ministarstva u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeće pitanje:

- **Hercegovačko-neretvanski kanton nije uskladio kantonalni Zakon o javnim putevima iz 2002. godine sa Zakonom o cestama FBiH, iako su kantoni bili dužni u roku od šest mjeseci nakon stupanja na snagu ovog Zakona (23. 3. 2010. godine) uskladiti svoje zakone kojima je regulisana oblast cesta s odredbama federalnog zakona. Također, Vlada Hercegovačko-neretvanskog kantona, iako je bila obavezna u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu Zakona o cestama FBiH, nije donijela odgovarajuće odluke i preduzela potrebne radnje za organizovanje i početak rada javne kantonalne ustanove za ceste. Shodno tome, nisu preduzete aktivnosti na organizovanju javne kantonalne ustanove za ceste, a Zakonom o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave utvrđeno da je Uprava za ceste upravna organizacija u sastavu Ministarstva saobraćaja i veza bez svojstva pravnog lica (tačka 5. Izvještaja).**

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi s navedenim pitanjem.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Ministarstva odgovorno je da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedilo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Ministarstva, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 27. 7. 2022. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobaric

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić

II REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE/TAČKA
1.	Sačiniti mape procesa, vršiti identifikaciju i procjenu rizika, te formirati registar rizika s ciljem uspostavljanja sistema internih kontrola u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.	4.
2.	Uspostaviti potpunu bazu podataka za ceste, mostove, objekte, saobraćajnu signalizaciju, opremu na cestama i katastar cestovnog zemljišnog pojasa, u skladu sa Zakonom o cestama FBiH.	5.
3.	Budžetski zahtjev i obrazloženje finansijskog plana sačinjavati u skladu sa instrukcijom Ministarstva finansija za izradu prijedloga budžeta i Zakonom o budžetima u FBiH.	6.
4.	Blagovremeno donositi godišnji Plan i program održavanja regionalnih i priključnih cesta Uprave za ceste i uputiti ga Vladi Kantona na saglasnost.	6.
5.	Analizu iskaza (tekstualni dio) sačinjavati sa svim elementima propisanim Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.	7.
6.	Rashode i izdatke za ulaganje u cestovnu infrastrukturu jedinicama lokalne samouprave planirati i knjigovodstveno evidentirati na poziciji kapitalnih transfera u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	7.1.2.3
7.	Donijeti proceduru za utvrđivanje prijedloga raspodjele sredstava jedinicama lokalne samouprave za projekte cestovne infrastrukture, s propisanim kriterijima za odabir projekata i utvrđivanjem visine sredstava, s ciljem osiguranja transparentnosti u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, a s korisnicima transfera zaključivati ugovore kojima će se regulisati međusobna prava i obaveze.	7.1.2.3
8.	Knjigovodstveno evidentirati potraživanja, u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor.	7.2.1
9.	Poduzeti aktivnosti na isknižavanju vrijednosti ceste R-419 Jablanica – Posušje, koja je na osnovu Odluke Vlade FBiH prekategorisana iz regionalne u magistralnu cestu i koja više nije u nadležnosti Kantona, s ciljem realnog iskazivanja stalnih sredstava, u skladu s Uredbom o računovodstva budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	7.2.2
10.	Knjigovodstveno evidentirati vrijednost zemljišta po parcelama i pojedinačnu vrijednost ceste i mostova po saobraćajnici, te vršiti obračun amortizacije u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	7.2.2
11.	Imenovati komisiju za popis u skladu s propisima, te vršiti popis potraživanja, zemljišta i cesta pojedinačno po sredstvu i usaglasiti knjigovodstveno sa stvarnim stanjem sredstava, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	7.2.4
12.	Blagovremeno pokretati postupke javnih nabavki tekućeg održavanja cesta, tendersku dokumentaciju sačinjavati na način da obezbijedi pravičnu i aktivnu konkurenciju, te sve nabavke izvođenja radova vršiti u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.	8.

III KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetima u FBiH;
 - Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;
 - Zakon o izvršavanju budžeta Hercegovačko-neretvanskog kantona za 2021. godinu;
 - Budžet Hercegovačko-neretvanskog kantona za 2021. godinu;
 - Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
 - Zakon o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave;
 - Zakon o cestama Federacije BiH;
 - Zakon o javnim putevima;
 - Zakon o trezoru u FBiH;
 - Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
 - Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
 - Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH;
 - Odluka o utvrđivanju osnovice, platnih razreda i koeficijenata za plaće rukovodećih i ostalih državnih službenika u tijelima državne službe Hercegovačko-neretvanskog kantona;
 - Odluka o utvrđivanju osnovice, platnih razreda i koeficijenata za plaće namještenika u tijelima državne službe Hercegovačko-neretvanskog kantona;
 - Zakon o državnoj službi u FBiH;
 - Zakon o namještenicima u organima državne službe u FBiH;
 - Zakon o javnim nabavkama;
- kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Ministarstvo saobraćaja i veza Hercegovačko-neretvanskog kantona (u daljem tekstu: Ministarstvo) osnovano je Zakonom o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave.¹ Zakonom je propisano da su u sastavu Ministarstva dvije kantonalne upravne organizacije: Uprava za ceste i Uprava za telekomunikacije, bez svojstva pravnog lica. Članom 12. ovog Zakona definisani su upravni i stručni poslovi koje obavlja Ministarstvo i uprave u Hercegovačko-neretvanskom kantonu (u daljem tekstu: Kanton). Ministarstvo obavlja upravne i stručne poslove koji se odnose na cestovni promet Kantona; telekomunikacijski, poštanski, željeznički, vodni i zračni promet, cjevovodni i integralni transport iz nadležnosti Kantona; registraciju i usklađivanje linija te redova vožnje za kantonalne linije; izradu prometne osnove Kantona; poslove zaštite cesta iz nadležnosti Kantona; inspeksijski nadzor u svim oblastima prometa i veza iz nadležnosti Kantona; pripremanje nacrti zakona i drugih propisa i obavljanje drugih poslova iz svoje nadležnosti. Uprava za ceste obavlja stručne i druge poslove iz nadležnosti Ministarstva koji se odnose na: planiranje, izgradnju, održavanje i rekonstrukciju cesta iz nadležnosti Kantona, poslove zaštite cesta, finansiranje radova i povjeravanje poslova održavanja cesta Kantona, finansiranje radova i povjeravanje poslova izgradnje i rekonstrukcije cesta, predlaganje visine naknade za korištenje cesta. Uprava za telekomunikacije obavlja poslove koji se odnose na praćenje i sudjelovanje u izradi planova razvoja sistema veza na području Kantona, planiranje i razvoj infrastrukture radio i TV-difuzije u segmentu odašiljača i veza, monitoring i kontrolu radiofrekvencijskog spektra.

Unutrašnja organizacija, način rada i sistematizacija radnih mjesta Ministarstva i uprava uređena je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, načinu rada i sistematizaciji radnih mjesta iz 2018. godine. Pravilnikom je definisano da se poslovi iz nadležnosti Ministarstva obavljaju u dvije organizacione jedinice: Kabinet ministra i Sektor prometa i dvije kantonalne uprave u sastavu Ministarstva: Uprava za ceste i Uprava za telekomunikacije.

Ukupno je sistematizovano 39, a popunjeno je 18 radnih mjesta.

Ministarstvom rukovodi Stjepan Krasić, imenovan rješenjem Vlade Kantona od 23. 9. 2015. godine, a direktor Uprave za ceste je Kemal Šoljić.

Sjedište Ministarstva je u Mostaru, u Ulici Maršala Tita broj 91.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Ministarstva za 2021. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilanci u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, s prekidima u periodu od januara do maja 2022. godine.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

¹ „Sl. novine Hercegovačko-neretvanskog kantona“, broj 4/98, 1/02 i 4/07

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH prvi put vrši finansijsku reviziju Ministarstva, s ciljem izražavanja mišljenja o finansijskim izvještajima i usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Pojedine transakcije Ministarstva revidirane su u prethodnom periodu, u okviru finansijskih revizija Kantona, uključujući i reviziju za 2019. godinu.

Nakon izvršene revizije za 2021. godinu dato je ukupno 12 preporuka.

Postupanje po Pismu rukovodstvu

U toku obavljene prethodne revizije konstatovali smo da postoje određene slabosti sistema internih kontrola, koje mogu uticati na finansijske izvještaje i pravilnost poslovanja. Putem pisma rukovodstvu koje je dostavljeno nakon obavljene prethodne revizije obavijestili smo o slabostima i dali odgovarajuće preporuke, kako bi se poduzele aktivnosti s ciljem njihovog otklanjanja prije sačinjavanja godišnjih finansijskih izvještaja za 2021. godinu i kako se one ne bi ponovile u izvještaju o finansijskoj reviziji za 2021. godinu.

U pismu rukovodstvu dato je pet preporuka, od kojih su dvije implementirane do dana sačinjavanja izvještaja o finansijskoj reviziji, dvije djelimično, a za jednu preporuku nisu poduzete aktivnosti.

Poduzimanjem aktivnosti na implementaciji preporuka koje su date u pismu rukovodstvu, rukovodstvo je pokazalo spremnost za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i uspostavljanje sistema internih kontrola. Preporuke po kojima nije postupljeno ili nisu okončane aktivnosti ponovit će se u okviru izvještaja.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Ministarstvo u poslovanju upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcionišu u skladu s važećom regulativom.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Finansijsko upravljanje i kontrola je sveobuhvatan sistem internih kontrola koji uspostavljaju i za koji su odgovorni rukovodioci korisnika javnih sredstava, a kojim se upravljajući rizicima osigurava razumno uvjerenje da će se u ostvarivanju ciljeva budžetska i druga sredstva koristiti pravilno, ekonomično, efikasno i efektivno.

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH,² Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH³ i Standardi interne kontrole u javnom sektoru u FBiH⁴ nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola na osnovu COSO modela.⁵

Faktor koji najviše utiče na funkcionalnost sistema internih kontrola je povoljno kontrolno okruženje, koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacijsku strukturu, način rukovođenja i poštovanje postojećih zakonskih propisa.

² „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

³ „Sl. novine FBiH“, br. 6/17, 3/19

⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 75/16

⁵ COSO model je općeprihvaćeni međunarodni model za uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola koji čini pet međusobno povezanih komponenti: kontrolno okruženje, procjena rizika, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije, praćenje i procjena. Ovaj model definiše internu kontrolu kao postupke koje poduzima rukovodstvo zajedno sa zaposlenicima institucije koja je osmišljena da osigura razumno uvjerenje da se postizanje ciljeva poslovanja odvija putem efikasnih i efektivnih procesa, da je osigurana pouzdanost finansijskog izvještavanja, kao i usklađenost sa važećom regulativom.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, načinu rada i sistematizaciji poslova Ministarstva⁶ definisana je unutrašnja organizacija Ministarstva, Uprave za ceste i Uprave za telekomunikaciju koje su u sastavu Ministarstva i nemaju status pravnog lica. Pravilnikom je definisan način rukovođenja, raspored poslova i zadataka, broj potrebnih zaposlenika i uslovi za obavljanje poslova, kao i druga pitanja od značaja za unutrašnju organizaciju. Ministar rukovodi Ministarstvom i on je nalogodavac za finansijska sredstva iz nadležnosti Ministarstva. Direktori uprava neposredno rukovode upravama i organiziraju vršenje svih poslova iz nadležnosti uprave, za svoj rad odgovaraju ministru i Vladi Kantona, a odlučuju o korištenju materijalnih i finansijskih sredstava za koja su nadležni.

Skrećemo pažnju na nisku popunjenost radnih mjesta. U Sektoru za promet od deset radnih mjesta popunjena su tri, u Upravi za ceste od 15 popunjena su četiri, dok u Upravi za telekomunikacije od dva sistematizovana radna mjesta niti jedno nije popunjeno. **Nepopunjenost upražnjenih radnih mjesta predstavlja rizik za učinkovito kontrolno okruženje, a uvažavajući činjenicu da se radi o rukovodećim radnim mjestima i radnim mjestima koja se odnose na poslove održavanja i rekonstrukcije cesta,⁷ može imati uticaja na izvršenje poslova iz nadležnosti i ispunjenje postavljenih ciljeva. Iako je Ministarstvo u tekućoj, kao i prethodnih godina, upućivalo Vladi Kantona dopise i ukazivalo na nepopunjenost radnih mjesta, tek krajem oktobra 2021. godine Vlada Kantona je donijela Odluku o davanju saglasnosti za prijem pet državnih službenika u radni odnos.**

Na nivou Kantona nisu poduzete odgovarajuće aktivnosti na usaglašavanju kantonalnog propisa iz oblasti cesta i organizacije rada kantonalne ustanove za ceste, iako su to bile u obavezi u skladu sa Zakonom o cestama u FBiH (detaljnije opisano u tački 5. Izvještaja).

Rješenjem ministra od 20. 1. 2022. godine imenovan je koordinator i tim za uspostavu finansijskog upravljanja i kontrole u Ministarstvu, ali nisu poduzete druge aktivnosti na dizajniranju i implementaciji sistema finansijskog upravljanja i kontrole, što nije u skladu s odredbama Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.

U vezi s upravljanjem rizicima, nije uspostavljen registar rizika i strategija upravljanja rizicima u skladu sa Standardima interne kontrole u javnom sektoru u FBiH, niti se vrši kontinuirana identifikacija i procjena uticaja rizika.

Kontrolne aktivnosti baziraju se na pisanim pravilima i principima, postupcima i drugim mjerama koje se uspostavljaju radi ostvarenja ciljeva korisnika javnih sredstava smanjenjem rizika na prihvatljiv nivo. Rukovodstvo je odgovorno za izradu internih akata (koji se zasnivaju na svih pet komponenti sistema internih kontrola, podzakonskim aktima i dobrim praksama interne kontrole) i za implementaciju sistema finansijskog upravljanja i kontrole u svim organizacionim jedinicama Ministarstva, poštujući principe zakonitosti, finansijskog upravljanja i transparentnosti u skladu sa standardima interne kontrole. S tim u vezi, donesen je određeni broj internih akata i propisa. U Ministarstvu se primjenjuju interni akti kojima su regulisana određena područja rada, i to: Pravilnik plaćama i naknadama rukovodeći i ostalih državnih službenika i namještenika, Pravilnik o korištenju službenih vozila, Pravilnik o reprezentaciji, dok se za određene poslovne procese (naknade za rad u komisijama, popis) primjenjuju propisi koji su doneseni na nivou Kantona i odnose se na sve budžetske korisnike.

Na nivou Kantona nije donesen propis o plaćama koji bi trebao biti usklađen sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH, a za obračun plaća i naknada primjenjuju se kantonalni akti koji se odnose na budžetske korisnike Kantona i interni akt Ministarstva.

Ministarstvo nije donijelo akt o internim kontrolama, nisu sačinjene mape procesa kojima bi se definisali tokovi procesa, odgovorna lica i identifikovali rizici s mjerama za njihovo smanjenje.

⁶ Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji, načinu rada i sistematizaciji poslova Ministarstva od 16. 7. 2018. godine, na koji je Vlada dala saglasnost 27. 7. 2018. godine

⁷ Dio nepopunjenih radnih mjesta je: šef odjela za opće i pravne poslove, šef odjela za održavanje i građenje, stručni savjetnik za ceste i cestovnu infrastrukturu, stručni savjetnik za investicijsko održavanje, stručni saradnik za redovno i zimsko održavanje, stručni saradnik za poslove javnih nabavki

Sačinjen je godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2021. godinu i dostavljen Ministarstvu finansija Kantona u propisanom roku.

Ministarstvo nije donijelo akt o internim kontrolama, nisu donesene mape procesa kojima se definišu tokovi procesa, odgovorna lica i identifikuju rizici s mjerama za njihovo smanjenje, nije uspostavljen registar rizika, niti su dizajnirane kontrolne aktivnosti kao odgovor na utvrđene rizike.

Shodno navedenom, konstatujemo da Ministarstvo nije poduzelo dovoljne aktivnosti kako bi se uspostavio sistem internih kontrola u skladu s odredbama Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.

Preporuka:

- **sačiniti mape procesa, vršiti identifikaciju i procjenu rizika, te formirati registar rizika s ciljem uspostavljanja sistema internih kontrola u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.**

Izjava o fiskalnoj odgovornosti sačinjena je i dostavljena Ministarstvu finansija Kantona u skladu s članom 2. i 6. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.

Interna revizija

Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH⁸ i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH⁹ propisano je da će svi kantoni u FBiH formirati zajedničku jedinicu za internu reviziju pri kantonalnom ministarstvu finansija, koja će pokrivati sve budžetske organizacije prvog i drugog reda u sastavu kantona.

Jedinica za internu reviziju pri Ministarstvu finansija Kantona nije uspostavljena jer nisu popunjena sistematizovana radna mjesta.

5. OBAVLJANJE POSLOVA IZ NADLEŽNOSTI

Zakonom o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave osnovano je Ministarstvo u čijem sastavu su dvije upravne organizacije: Uprava za ceste i Uprava za telekomunikacije, koje nemaju status pravnog lica. Zakonom su propisane nadležnosti Ministarstva i uprava, te definisani upravni i stručni poslovi za koje su nadležni. Također, kantonalnim Zakonom o javnim putevima¹⁰ definisano je da se osiguranje materijalnih i drugih uslova za održavanje, zaštitu, rekonstrukciju, izgradnju i upravljanje regionalnim putevima vrši preko Uprave za ceste, te su definisani poslovi u vezi regionalnih cesta koje obavlja. Unutrašnja organizacija, način rada i sistematizacija radnih mjesta Ministarstva i uprava uređena je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, načinu rada i sistematizaciji radnih mjesta. Napominjemo da nisu popunjena sistematizovana radna mjesta u Upravi za telekomunikacije, zbog čega nije osigurano obavljanje poslova i zadataka koje bi trebala obavljati u skladu sa Zakonom.

Zakonom o cestama FBiH¹¹ utvrđeno je da upravljanje, građenje, rekonstrukciju, održavanje i zaštitu regionalnih cesta obavljaju javne kantonalne ustanove za ceste, a nadležne su za: održavanje i zaštitu cesta; pripremanje dugoročnih i srednjoročnih planova razvoja cesta; pripremanje srednjoročnih i godišnjih planova i programa održavanja, zaštite, rekonstrukcije i izgradnje cesta, kao i izvještaje izvještaja o realizaciji tih planova i programa; obavljanje investicijskih poslova za osiguranje potrebne studijske i projektne dokumentacije; pripremu i realizaciju programa mjera i aktivnosti na unapređenju sigurnosti saobraćaja; predlaganje finansijskih planova i izvještaja o realizaciji tih planova i programa, osiguravanje sredstava za potrebe cesta; vođenje evidencije (bazu podataka) cesta, objekata, saobraćajne signalizacije i opreme na cestama i katastra cestovnog zemljišnog pojasa; prikupljanje podataka i obavještanje javnosti o stanju cesta i načinu odvijanja saobraćaja.

⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 47/08 i 101/16

⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 49/20

¹⁰ „Sl. novine Hercegovačko-neretvanskog kantona“, br. 1/02

¹¹ „Sl. novine FBiH“, br. 12/10, 16/10 i 66/13

U skladu s članom 112. Zakona o cestama FBiH (koji je stupio na snagu 23. 3. 2010. godine), kantoni su bili dužni u roku od šest mjeseci nakon stupanja na snagu Zakona uskladiti svoje zakone kojima je regulisana oblast cesta sa odredbama federalnog zakona. **Međutim, u Kantonu je donesen Zakon o javnim putevima 2002. godine, a iako su poduzete aktivnosti na izradi novog zakona o javnim cestama Kantona u ranijem periodu (u 2010. godini, a u 2014. godini upućen je na Vladu Nacrt zakona), nisu okončane aktivnosti na usklađivanju kantonalnog s federalnim zakonom. Programom rada Vlade Kantona za 2021. godinu¹² planirane su aktivnosti u vezi sa donošenjem Nacrta Zakona o javnim cestama Kantona, ali nije bilo aktivnosti po ovom pitanju.**

Prema odredbama člana 12. Zakona o cestama FBiH, kantonalne ustanove za ceste osnivaju se odgovarajućim propisom kantona, a članom 108. Zakona utvrđeno da će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona kantonalne vlade donijeti odgovarajuće odluke i preduzeti potrebne radnje za organizovanje i početak rada javnih kantonalnih ustanova za ceste. Međutim, nisu poduzete aktivnosti po ovom pitanju i Vlada Kantona nije postupila u skladu s odredbama Zakona o cestama FBiH, niti je donijela odluku o organizovanju javne ustanove za ceste.

Skupština Kantona je na prijedlog Vlade Kantona donijela Strategiju razvoja javnih cesta na području Kantona za period 2020-2030 godine.¹³ U revidiranoj godini na snazi je bio Srednjoročni program građenja i održavanja regionalnih i priključnih cesta Kantona za period 2018 - 2021. godine, a Vlada Kantona je Odlukom iz decembra 2021. godine usvojila Srednjoročni program građenja i održavanja regionalnih i priključnih cesta Kantona za period 2022-2025. godine.¹⁴ Uprava za ceste je 26. 7. 2021. godine donijela Plan i program održavanja cesta za 2021. godinu, koji je Vlada 18. 8. 2021. godine usvojila Odlukom o usvajanju plana i programa Uprave za ceste Ministarstva saobraćaja i veza Kantona u 2021. godini.

Kao upravitelj regionalnih cesta, Uprava za ceste dužna je voditi evidenciju svih cesta, cestovnog pojasa, saobraćajne signalizacije i opreme na cestama. U knjigovodstvenim evidencijama na osnovu procjene koja je izvršena 2018. evidentirana je vrijednost regionalnih cesta (u koje je uključena vrijednost cesta i mostova). Ministarstvo ima evidenciju cesta i mostova, **ali ne i evidenciju (bazu) podataka za objekte, saobraćajnu signalizaciju i opremu na cestama i katastra cestovnog zemljišnog pojasa, što je propisano članom 45. Zakona o javnim putevima i članovima 19. i 79. Zakona o cestama FBiH.**

Iako su poduzete određene aktivnosti, u Kantonu nije izvršeno usklađivanje Zakona o javnim putevima sa Zakonom o cestama FBiH, niti je Vlada Kantona donijela odgovarajuće odluke i preduzela aktivnosti na organizovanju javne kantonalne ustanove za ceste u skladu sa Zakonom o kantonalnim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave, a Uprava za ceste je upravna organizacija u sastavu Ministarstva bez svojstva pravnog lica.

Preporuka:

- **uspostaviti potpunu bazu podataka za ceste, mostove, objekte, saobraćajnu signalizaciju, opremu na cestama i katastar cestovnog zemljišnog pojasa, u skladu sa Zakonom o cestama FBiH.**

6. PLANIRANJE, DONOŠENJE BUDŽETA I IZVJEŠTAVANJE

Budžetom za 2021. godinu Ministarstvu su odobrena sredstva u iznosu od 9.408.240 KM, a izmjenama i dopunama Budžeta iz decembra 2021. godine u iznosu od 11.308.240 KM.

U okviru odobrenih sredstava iznos od 2.908.240 KM odnosi se na izdatke za tekuće poslovanje Ministarstva (za plaće, naknade i doprinose 758.240 KM; materijalne izdatke 95.000 KM; tekuće transfere 2.050.000 KM i nabavku stalnih sredstava 5.000 KM), a na plan utroška namjenskih sredstava po osnovu naknada za ceste i indirektnih poreza za ceste odnosi se 8.400.000 KM (u okviru namjenskih sredstava najznačajniji su izdaci za tekuće održavanje cesta 1.500.000 KM, izdaci za rekonstrukciju i investiciono održavanje 6.170.000 KM i transferi drugim nivoima vlasti 330.000 KM).

¹² „Sl. novine Hercegovačko-neretvanskog kantona“, br. 4/21

¹³ „Sl. novine Hercegovačko-neretvanskog kantona“ br. 1/21

¹⁴ Odluka Vlade Kantona broj 01-1-02-3404/21 od 29.12.2021 godine

Ministarstvo na osnovu instrukcija Ministarstva finansija Kantona za izradu prijedloga budžeta sačinjava budžetski zahtjev. Utvrdili smo da prilikom sačinjavanja budžetskog zahtjeva nije detaljno obrazložilo finansijski plan, što nije u skladu s članovima 20. i 21. Zakona o budžetima u FBiH i Instrukcijama Ministarstva finansija. Nije nam prezentiran budžetski zahtjev Ministarstva za izmjene i dopune Budžeta, iako je Ministarstvo finansija u novembru 2021. godine uputilo dopis svim budžetskim korisnicima da dostave svoje zahtjeve. Samim tim nije prezentirano ni obrazloženje za odobreni iznos Izmjenama i dopunama Budžeta Kantona na poziciji tekućih transfera drugim nivoima vlasti u iznosu od 1.900.000 KM.

Prikupljena a neutrošena namjenska sredstva od prihoda za ceste na kraju godine evidentiraju se na poziciji razgraničenih prihoda. U skladu s članom 48. Zakona o budžetima u FBiH, namjenski prihodi i primici koji nisu iskorišteni u prethodnoj godini prenose se u budžet za tekuću budžetsku godinu. Članom 40. Zakona o izvršavanju Budžeta Kantona utvrđeno je da se akumulirani i razgraničeni namjenski prihodi iz prethodnih godina, koji nisu planirani u Budžetu za 2021. godinu, na zahtjev nadležnog korisnika budžeta, Odlukom Vlade Kantona, stavljaju na raspolaganje nadležnom korisniku, odobravanjem povećanja prihoda i rashoda u tekućem Budžetu. Shodno tome, Odlukom Vlade Kantona od 22. 3. 2021. godine prikupljena a neutrošena sredstva iz ranijeg perioda u iznosu od 4.746.707 KM stavljena su na raspolaganje Ministarstvu i odobrena u operativnom planu. Odlukom je utvrđeno da će ona biti dio Plana i programa za 2021. godinu. U Odluci su navedeni projekti i iznosi po projektima koji su planirani u ranijim i započeti u prošloj godini, te za pojačano (investicijsko) održavanje u 2021. godini. **Prema tome, ukupno raspoloživa namjenska sredstva za ceste u 2021. godini iznosila su 13.146.707 KM.**¹⁵

Izmjenama i dopunama Budžeta Kantona planirani iznos rashoda i izdataka koji se odnose na namjenska sredstva nije izmijenjen u odnosu na Budžet, odnosno nije obuhvaćeno povećanje na osnovu unosa razgraničenih namjenskih prihoda iz ranijeg perioda.

Uprava za ceste je 26. 7. 2021. godine donijela Plan i program održavanja regionalnih i priključnih cesta, koji je na prijedlog Ministarstva Vlada Kantona usvojila 18. 8. 2021. godine Odlukom o usvajanju plana i programa Uprave za ceste Ministarstva saobraćaja i veze za 2021. godinu¹⁶ (u daljem tekstu: Plan i program za ceste). Plan i program za ceste usvojen je u visini ukupno raspoloživih sredstava, a njegovim izmjenama iz novembra 2021. godine izvršene su preraspodjele sredstva u okviru planiranih pozicija.

Planom i programom za ceste planirano je tekuće i investiciono (pojačano) održavanje, i to izdaci za tekuće održavanje u iznosu od 1.500.000 KM (ljetno 635.921 KM, zimsko 794.079 KM i brojanje prometa 70.000 KM) i izdaci za investiciono održavanje u ukupnom iznosu od 11.246.707 KM. U okviru izdataka za investiciono održavanje planirani su projekti koji se finansiraju iz neutrošenih sredstava iz ranijeg perioda koji su odobreni Odlukom Vlade (4.746.707 KM) i projekti za koje su sredstva odobrena Budžetom za 2021. godinu u iznosu od 6.500.000 KM.¹⁷ U sklopu investicionog održavanja sadržano je pojačano održavanje koje podrazumijeva niz mjera i aktivnosti tokom cijele godine s ciljem osiguranja prohodnosti i tehničke ispravnosti puta, poboljšanja puta, kao i sigurnosti prometa, u skladu sa Zakonom o javnim putevima i rekonstrukcija cesta, a podrazumijeva radove na dijelu postojećeg javnog puta kojim se mijenja njegova osnovna karakteristika radi povećanja kapaciteta puta i nivoa usluga. Investiciono (pojačano) održavanje realizuje se na osnovu zaključenih okvirnih sporazuma (nakon provedenog postupka javne nabavke) na period od četiri godine i godišnjih ugovora, a za rekonstrukciju cesta provodi se postupak javne nabavke za određeni projekat i zaključuje ugovor za realizaciju tog projekta. Iz Plana i programa ne može se jasno utvrditi koji dio se odnosi na investiciono (pojačano) održavanje, na projekte po zaključenim sporazumima i ugovorima iz ranijeg perioda i nove projekte za tekuću godinu. Prema prezentiranoj dokumentaciji, ukupna realizacija investicionog održavanja iz Plana i programa cesta za 2021. godinu iznosi 5.610.335 KM ili 50%, a za projekte koji su planirani iz Budžeta za 2021. godinu realizacija je 38%.

¹⁵ Neutrošena namjenska sredstva iz prethodne godine u iznosu od 4.746.707 KM i sredstva planirana za 2021. godinu u iznosu od 8.400.000 KM

¹⁶ Program i plan donosi direktor Uprave za ceste uz saglasnost ministra

¹⁷ U ovaj iznos je uključeno 330.000 KM koji su izmjenama i dopunama Budžeta odobreni na poziciji tekućih transfera jer se odnose na doznačavanje sredstava jedinicama lokalne samouprave u skladu sa programom.

Ministarstvo nije u potpunosti sačinilo budžetski zahtjev u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i instrukcijom Ministarstva finansija Kantona za izradu prijedloga budžeta s obzirom na to da u njemu nisu data obrazloženja finansijskog plana, a nije sačinjen budžetski zahtjev za izmjene i dopune budžeta.

S obzirom na to da je Uprava za ceste 26. 7. 2021. godine donijela Plan i program održavanja regionalnih i priključnih cesta, koji je na prijedlog Ministarstva Vlada Kantona usvojila 18. 8. 2021. godine, konstatujemo da nije blagovremeno donesen, što za posljedicu ima nizak stepen realizacije Plana i programa i kasno pokretanje postupaka javne nabavke, te se ugovori o izvođenju radova zaključuju pred kraj godine i izvan građevinske sezone, što utiče na to da se prolongira ugovorni rok za izvođenje radova i realizacija ugovora.

Izveštaj o radu Ministarstva za 2021. godinu Vlada Kantona je usvojila Odlukom od 21. 3. 2022. godine.

Preporuke:

- ***budžetski zahtjev i obrazloženje finansijskog plana sačinjavati u skladu sa instrukcijom Ministarstva finansija za izradu prijedloga budžeta i Zakonom o budžetima u FBiH;***
- ***blagovremeno donositi godišnji Plan i program održavanja regionalnih i priključnih cesta Uprave za ceste i uputiti ga Vladi Kantona na saglasnost.***

7. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Ministarstvo je sačinilo Godišnje finansijske izvještaje za 2021. godinu i dostavilo ih nadležnim organima i institucijama. Uz godišnje računovodstvene izvještaje sačinjena je Analiza iskaza (tekstualni izvještaj), koja nije sačinjena u potpunosti u skladu s odredbama članova od 30. do 32. Pravilnika, s obzirom na to da ne sadrži obrazloženja za odstupanja od planiranih rashoda, analizu troškova zaposlenih, analizu obaveza i analizu stalnih sredstva u obliku prava.

Preporuka:

- ***analizu iskaza (tekstualni dio) sačinjavati sa svim elementima propisanim Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.***

7.1 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

7.1.1 Prihodi

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta nisu iskazani prihodi s obzirom na to da su iskazani u okviru Glavne knjige trezora. Na 31. 12. 2021. godine u konsolidovanom bruto bilansu Kantona na poziciji prihoda iz oblasti cesta iskazan je njihov utrošeni dio (u visini iskazanih rashoda i izdataka). Njihov neutrošeni dio na kraju godine, u skladu sa propisima, iskazan je na kratkoročnim vremenskim razgraničenjima.¹⁸ Prihodi po ovom osnovu iskazani su u iznosu od 7.287.369 KM, a od toga: prihodi od indirektnih poreza koje pripadaju direkcijama za ceste 4.882.882 KM (naknade za ceste iz cijene nafte i naftnih derivata i prihodi od cestarina za izgradnju cesta) i prihod od cestovnih naknada 2.404.487 KM (od čega su najveće naknade za upotrebu vozila fizičkih lica 1.687.963 KM, naknada za upotrebu vozila pravnih lica 668.720 KM i naknade za postavljanje reklamnih panoa 47.181 KM).

¹⁸ U 2021. godini na osnovu Odluke Vlade Kantona izvršen je unos u operativni budžet iznosa neutrošenih namjenskih sredstava iz ranijeg perioda (4.746.707 KM), a na kraju godine neutrošena namjenska sredstva u iznosu od 5.298.017 KM iskazana su na poziciji razgraničenja. U skladu s propisima, neutrošena namjenska sredstva se na kraju godine razgraničavaju, a odobravaju se korisnicima i postaju operativna za korištenje u skladu s programom i planom utroška sredstava.

Kao što je navedeno u tački 5. Izvještaja, Budžetom je utvrđeno da se rashodi i izdaci Ministarstva finansiraju iz Budžeta Kantona i iz namjenskih sredstava koja se koriste za finansiranje izdataka i rashoda za održavanje, zaštitu, obnovu, rekonstrukciju i izgradnju javnih cesta. Namjenska sredstva u najvećoj mjeri odnose se na prihode od indirektnih poreza koji pripadaju direkcijama za ceste (naknade za ceste iz cijene nafte i naftnih derivata, javni prihod od cestarina), te naknade za korištenje regionalnih cesta koje su uređene kantonalnim i federalnim propisima.

Zakonom o cestama FBiH utvrđeno je da finansijska sredstva za održavanje, zaštitu, obnovu, rekonstrukciju i izgradnju javnih cesta koja se odnose na finansiranje iz javnih prihoda (godišnje naknade za upotrebu cesta koje se plaćaju pri registraciji za motorna i priključna vozila, kao i zaprežna kola, te naknade za ceste iz maloprodajne cijene nafte i naftnih derivata koje se ne odnose na finansiranje autocesta i brzih cesta) pripadaju Cestama FBiH (40%), nadležnim kantonalnim ustanovama za ceste (35%) i općinskim organima za lokalne ceste i ulice u gradovima (25%). Članom 95. Zakona o cestama FBiH utvrđeno je da se finansijska sredstva propisana Zakonom koja se odnose na regionalne ceste uplaćuju u potpunosti na račun javnih kantonalnih ustanova za ceste.

Međutim, Pravilnikom o načinu uplate, pripadnosti i raspodjele javnih prihoda u FBiH utvrđeno je da raspored prihoda od indirektnih poreza na ime finansiranja autocesta i drugih cesta u FBiH sa Posebnog računa za raspodjelu prihoda od cestarina za izgradnju i rekonstrukciju cesta vrši banka, i to 40% na račun JP Ceste FBiH i 60% na račun nadležnih kantonalnih organa za ceste, a kantonalni organi usmjeravaju 42% iznosa na račun općinskih organa, što čini 25% ukupnog iznosa od naknada za ceste, s tim da se učešće nadležnih kantonalnih organa utvrđuje u skladu sa Uputstvom o određivanju učešća kantona, jedinica lokalne samouprave i nadležnih kantonalnih ustanova za ceste u приходima od indirektnih poreza i načinu raspoređivanja tih prihoda. Također, ovim Pravilnikom je **definisano da se do formiranja nadležnih kantonalnih organa za ceste pripadajući dio sredstava prenosi na račun javnih prihoda kantonalnog budžeta.**

S obzirom na to da je Uprava za ceste u sastavu Ministarstva bez svojstva pravnog lica, ova sredstva se uplaćuju na depozitni račun Kantona, a raspodjela se vrši s depozitnog računa Kantona za kantonalni dio na namjenski podračun Kantona i pripadajući dio na depozitne račune jedinica lokalne samouprave. Za ove namjenske prihode otvoren je podračun u okviru JRT-a Kantona, a prihodi se knjigovodstveno iskazuju u okviru organizacione jedinice „trezor“, dok je za realizaciju namjenskih sredstava uspostavljena knjigovodstvena evidencija i rashodi i izdaci se iskazuju u okviru organizacione jedinice Ministarstva. Na kraju godine neutrošena namjenska sredstva iskazuju se u okviru knjigovodstvene evidencije Ministarstva.

7.1.2 Rashodi, izdaci i finansiranje

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta rashodi i izdaci iskazani su u iznosu od 9.994.290 KM. Na rashode i izdatke koji se finansiraju iz namjenskih sredstava za ceste odnosi se 7.287.664 KM (od toga investiciono održavanje i rekonstrukcija cesta i mostova 5.376.227 KM i izdaci za tekuće održavanje cesta i mostova 1.504.139 KM), a na rashode i izdatke koji se finansiraju iz budžetskih sredstava Kantona 2.706.626 KM.

Strukturu rashoda i izdataka čine: plaće i naknade troškova zaposlenih (678.528 KM), doprinosi poslodavca (62.052 KM), izdaci za materijal i usluge (1.659.154 KM), tekući transferi (2.213.336 KM) i izdaci za nabavku stalnih sredstava (5.381.219 KM).

7.1.2.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Plaće i naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 678.528 KM, a odnose se na bruto plaće i naknade plaća u iznosu od 590.932 KM i naknade troškova zaposlenih u iznosu od 87.596 KM.

Plaća i naknade ministra utvrđene su Zakonom o pravima izabranih dužnosnika i nosilaca izvršnih dužnosti u institucijama vlasti Hercegovačko-neretvanskog kantona.¹⁹ Zakonom je utvrđeno i pravo na položajni dodatak ministru u visini 30% od iznosa plaće. Napominjemo da u Kantonu, iako je bila obaveza, nije donesen Zakon o plaćama i naknadama Kantona usklađen sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH,²⁰ a kojim nije propisan položajni dodatak za izabrane dužnosnike i nosioce izvršne vlasti.

Plaće i naknade rukovodećih i ostalih državnih službenika i namještenika u Ministarstvu utvrđene su Pravilnikom o plaćama i naknadama rukovodećih i ostalih državnih službenika i namještenika,²¹ Odlukom Vlade Kantona o utvrđivanju osnovice, platnih razreda i koeficijenata za plaće rukovodećih i ostalih državnih službenika u tijelima državne službe Kantona i Odlukom o utvrđivanju osnovice, platnih razreda i koeficijenata za plaće namještenika u tijelima državne službe Kantona od 25. 3. 2008. godine.

Visina osnovice za obračun plaće državnim službenicima i namještenicima utvrđena je u iznosu od 552,18 KM, a za ministra i savjetnike 165,31 KM.

Najviša plaća isplaćena je u neto iznosu od 4.079 KM s minulim radom, a najniža u iznosu od 1.822 KM, dok je prosječna plaća iznosila 1.749 KM.

Pravilnikom je definisano da će se naknade zaposlenima isplaćivati u skladu s Uredbom o naknadama i drugim materijalnim pravima koja nemaju karakter plaće²² ukoliko Kolektivnim ugovorom ili Zakonom nije drugačije određeno.

Naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 87.596 KM, a odnose se na isplatu naknada za topli obrok (38.623 KM), prevoz na posao i s posla (21.476 KM), otpremnine zbog odlaska u penziju (9.774 KM), naknada za godišnji odmor (8.910 KM) i pomoći u slučaju bolesti i smrti (8.814 KM).

Naknada za topli obrok isplaćivala se dnevno za vrijeme rada u visini od 1% prosječne neto plaće u FBiH prema posljednjem objavljenom statističkom podatku.

Regres za godišnji odmor je isplaćen na osnovu Odluke o isplati naknade za korištenje godišnjeg odmora od 28. 6. 2021. godine u iznosu od 495 KM po zaposleniku, a naknada je utvrđena u visini 50% prosječne neto plaće isplaćene u Federaciji BiH za prethodna tri mjeseca, prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku. Revizijom odabranog uzorka utvrdili smo da se plaće i naknade obračunavaju i isplaćuju u skladu sa propisima koji ih uređuju.

7.1.2.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu od 1.659.149 KM i u najvećem dijelu odnose se na izdatke za tekuće održavanje (1.531.899 KM) i ugovorene usluge (54.693 KM).

Izdaci za tekuće održavanje odnose se na izdatke za zimsko održavanje cesta (798.437 KM), ljetno održavanje (635.736 KM) i usluge brojanja prometa na regionalnim i priključnim cestama (69.996 KM).

Nabavka dijela usluga zimskog i ljetnog održavanja cesta, te usluge brojanja prometa vršena je po godišnjim ugovorima koji su zaključeni na osnovu 11 okvirnih sporazuma iz 2020. godine. Uvidom u odabrani uzorak utvrdili smo da su se poštovale odredbe zaključenih ugovora.

Utvrđili smo da je dio radova tekućeg održavanja (redovno održavanje na regionalnoj cesti R-435 Borci – Česim i R-435a Velika Poljana – Potoci; redovno ljetno i zimsko održavanje na regionalnoj cesti R-418b Prozor (M 16.1) – Milaševica – Solakova kula – Kalovljakova Luka (R-437)) vršili dobavljači na osnovu zaključenih ugovora u 2021. godini po Odluci Vlade kojom je odobrena primjena ugovora iz ranijih perioda odnosno iz 2016. i 2017, s obzirom na to da procedure javnih nabavki nisu okončane.

¹⁹ „Sl. novine Hercegovačko-neretvanskog kantona“, br. 9/07

²⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 45/10, 111/12 i 20/17

²¹ Pravilnik o plaćama i naknadama rukovodećih i ostalih državnih službenika i namještenika Ministarstva saobraćaja i veza Hercegovačko-neretvanskog kantona od 14. 10. 2008. godine i izmjene Pravilnika od 28.1.2009. godine, 11.12. 2012. godine i 28. 1. 2022. godine

²² „Sl. novine Hercegovačko-neretvanskog kantona“, br. 4/19 i 8/19 i Izmjene od 4. 11. 2021. godine

Zbog navedenog konstatujemo da je izvođenje radova tekućeg održavanja u iznosu od najmanje 279.688 KM izvršeno bez ugovora zaključenih nakon provedenog postupka javne nabavke, što nije u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama. Navedeno je detaljnije opisano u tački 8. Izvještaja, gdje smo dali preporuku za otklanjanje navedene nepravilnosti.

7.1.2.3 Tekući transferi

Tekući transferi izmjenama i dopunama Budžeta Kantona planirani su u iznosu od 2.380.000 KM, a iskazani su u iznosu od 2.213.336 KM. Njihovu strukturu čine: transferi za druge nivoe vlasti (2.063.336 KM) i subvencije javnim preduzećima (150.000 KM).

Transfer drugim nivoima vlasti najvećim dijelom odnosi se na transfere jedinicama lokalne samouprave (1.233.336 KM) za realizaciju projekata izgradnje cesta i cestovne infrastrukture. Izmjenama i dopunama Budžeta za 2021. godinu odobren je ovaj transfer u iznosu od 1.400.000 KM. Članom 35. Zakona o izvršavanju Budžeta Kantona definisano je da se sredstva realizuju po Odluci Vlade, ali nije definisan način odabira korisnika i utvrđivanja visine sredstava po korisniku. Vlada je 29. 12. 2021. godine na prijedlog Ministarstva i na osnovu Zakona o izvršavanju budžeta Kantona donijela odluku o odobravanju utroška novčanih sredstava i načinu implementiranja projekata. Odlukom su odobrena sredstva za: 1) Grad Mostar ukupno 820.000 KM za tri projekta (650.000 KM za rekonstrukciju lokalne ceste –put za Aluminij i naselje Rodoč; 120.000 KM za projekat izgradnje javne rasvjete uz M-17 na dijelu Vrapčića i 50.000 KM za izgradnju Njemačke ceste); 2) Općini Neum 163.336 KM na ime sanacije šetnice dr. Franje Tuđmana; 3) Općini Čitluk 150.000 KM za sufinansiranje izgradnje novih lokalnih cesta i 4) Gradu Čapljina 100.000 KM za rekonstrukciju trotoara u ulici Ante Starčevića. Prema prezentiranoj dokumentaciji, Ministarstvo je sačinilo prijedlog odluke o dodjeli sredstava, na osnovu zahtjeva korisnika koji su upućeni Ministarstvu neposredno prije donošenja odluke. **Raspodjela ovog transfera izvršena je na osnovu zahtjeva korisnika, bez javnog poziva i definisanog načina i kriterija za odabir korisnika i projekata, te utvrđivanja visine sredstava po korisnicima, zbog čega nije zasnovana na principu transparentnosti u skladu s članom 4. Zakona o budžetima u FBiH.**

S obzirom na to da su sredstva odobrena u svrhu realizacije projekata za izgradnju i rekonstrukciju cesta i cestovne infrastrukture, **ovi rashodi i izdaci po svojoj prirodi predstavljaju kapitalne transfere, zbog čega njihovo planiranje i izvršenje nije klasificirano na propisanoj poziciji prema kontnom planu koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.**

Odlukom Vlade o odobravanju sredstava utvrđeno je da su korisnici dužni po okončanju projekata dostaviti izvještaj o utrošku sredstava. **S korisnicima nisu zaključeni ugovori kojima bi se regulisala međusobna prava i obaveze i osigurao nadzor nad utroškom sredstava, što je obaveza u skladu sa članom 57. Zakona o budžetima FBiH.** Sredstva su doznačena korisnicima u januaru 2022. godine, a u toku obavljanja revizije korisnici su dostavili izvještaj o utrošku u okviru kojih je, u slučaju da nisu još utrošena sredstva, dostavljen izvještaj o fazi realizacije projekata.

Izmjenama i dopunama Budžeta na poziciji transfera za druge nivoe vlasti odobren je iznos od 500.000 KM. Vlada je 29. 12. 2021. godine donijela Odluku o odobravanju sredstava Gradu Mostar i utvrđeno je da će se sredstva utrošiti u skladu sa Sporazumom zaključenim između Vlade Kantona i Grada. Naime, između Grada i Kantona kojeg zastupa premijer 28. 12. 2021. godine zaključen je Sporazum o načinu izmirenja obaveza Kantona prema Gradu na osnovu obaveza nastalih po osnovu pravosnažnih presuda, izvršnih sudskih rješenja i sudskom sporu zbog korištenja prostorija Grada bez plaćanja zakupnine. Po ovom Sporazumu ukupna obaveza Kantona iznosi 7.778.080 KM a ugovoreno je plaćanje u pet dijelova od 2021. do 2025. godine. Definisano je da je Vlada u obavezi poštovati ugovorene odredbe, te da je Grad saglasan da ova sredstva koristi prioritarno za potrebe JP Međunarodna zračna luka- aerodrom Mostar d.o.o. Mostar.

S obzirom na to da se obaveza po ovom osnovu odnosi na izmirenje obaveza po sudskim presudama, izdaci nisu planirani i iskazani na poziciji drugih tekućih rashoda u skladu s kontnim planom koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.²³

Subvencije javnim preduzećima (150.000 KM) odnose se na sredstva odobrena JP Međunarodna zračna luka – Aerodrom Mostar d.o.o. na ime sufinansiranja rada po Odluci Vlade Kantona. Korisnik je dostavio izvještaj o utrošku sredstava i prateću dokumentaciju koju je Vlada Kantona usvojila Odlukom od 9. 3. 2022. godine.

U okviru tekućih transfera drugim nivoima vlasti iskazan je iznos od 1.733.336 KM koji ne predstavlja ovu vrstu izdataka jer se dio odnosi na kapitalna ulaganja u cestovnu infrastrukturu jedinica lokalne samouprave koji predstavljaju kapitalne transfere (1.233.336 KM), kao i rashodi za izvršenje sudskih presuda (500.000 KM). Zbog navedenog tekući transferi općinama iskazani su više za 1.733.336 KM, a manje su iskazani kapitalni transferi i drugi tekući rashodi, a finansijski izvještaji ne daju tačan prikaz rashoda i izdataka po klasifikaciji u skladu s kontnim planom koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Tekući transferi za jedinice lokalne samouprave u iznosu od 1.233.336 KM odobreni su na osnovu zahtjeva korisnika, bez javnog poziva i definisanog načina odabira korisnika i kriterija za vrednovanje projekata, zbog čega raspodjela ovih sredstava nije zasnovana na principu transparentnosti u skladu s članom 4. Zakona o budžetima u FBiH.

Preporuke:

- *rashode i izdatke za ulaganje u cestovnu infrastrukturu jedinicama lokalne samouprave planirati i knjigovodstveno evidentirati na poziciji kapitalnih transfera u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH;*
- *donijeti proceduru za utvrđivanje prijedloga raspodjele sredstava jedinicama lokalne samouprave za projekte cestovne infrastrukture, s propisanim kriterijima za odabir projekata i utvrđivanjem visine sredstava, s ciljem osiguranja transparentnosti u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, a s korisnicima transfera zaključivati ugovore kojima će se regulisati međusobna prava i obaveze.*

7.1.2.4 Izdaci za nabavku stalnih sredstava

Izdaci za nabavku stalnih sredstava iskazani su u iznosu od 5.381.219 KM, od čega se na investiciono održavanje cesta i mostova odnosi 5.270.455 KM, nabavku motornog vozila 67.950 KM i investiciono održavanje zgrada 15.866 KM.

Investiciono održavanje cesta i mostova odnosi se na pojačano (investiciono) održavanje cesta i mostova i rekonstrukciju cesta koje su u nadležnosti Ministarstva, koji se realizuju iz namjenskih sredstava u skladu sa Planom i programom za ceste u 2021. godini. Ovi izdaci iskazani su u iznosu od 5.270.455 KM, što je 47% izvršenja u odnosu na ukupno raspoloživa namjenska sredstva (11.246.707 KM²⁴), a nizak stepen realizacije projekata dijelom je posljedica kasnog usvajanja Plana i programa za ceste u 2021. godini, te neblagovremenog pokretanja postupaka javnih nabavki zbog čega se dio ugovora nije realizovao. Realizacija ugovora o izvođenju radova i postupci javne nabavke za stalna sredstva detaljnije su opisani u tački 8. Izvještaja.

²³ U 2021. godini planirana je i realizirana isplata rate (otplate) za ovu godinu u ukupnom iznosu od 1.000.000 KM, i to po 500.000 KM na poziciji tekućih transfera drugim nivoima vlasti kod Ministarstva saobraćaja i veza i Ministarstva trgovine, turizma i zaštite okoliša. Ostatak obaveze po Sporazumu u iznosu od 6.778.080 KM na datum bilansa evidentirano je u na poziciji drugih tekućih rashoda kod Ministarstva finansija gdje su evidentirane obaveze po osnovu sudskih presuda Kantona

²⁴ Budžetom i izmjenama i dopunama Budžeta za 2021. godinu izdaci za rekonstrukciju i investiciono održavanje odobreni su u iznosu od 6.500.000 KM, a Odlukom Vlade iz marta 2021. godine o unosu neutrošenih sredstava iz prethodnog perioda odobren je iznos od 4.746.707 KM s tim da izmjenama i dopuna Budžeta nije izvršeno uvećanje pozicije izdataka za rekonstrukciju i investiciono održavanje za ovaj iznos.

7.2 BILANS STANJA

7.2.1 Gotovina, kratkoročna potraživanja i razgraničenja

Kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 689 KM i odnose se na potraživanja za bolovanje preko 42 dana. Revizijom smo utvrdili da potraživanja po osnovu naknada za korištenje cestovnog zemljišta za 2021. godinu, za koje Uprava za ceste u skladu sa propisima izdaje rješenja i nadležna je za njihovu naplatu, nisu knjigovodstveno evidentirana u iznosu od 61.652 KM. Navedeno nije u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor, a ima za posljedicu da su za ovaj iznos manje iskazana kratkoročna potraživanja i kratkoročna razgraničenja u finansijskim izvještajima.

S obzirom na to da potraživanja po osnovu izdatih rješenja za korištenje putnog zemljišta u iznosu od 61.652 KM nisu knjigovodstveno evidentirana, finansijski izvještaji ne sadrže tačne podatke, što nije u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Preporuka:

- **knjigovodstveno evidentirati potraživanja, u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor.**

7.2.2 Stalna sredstva

U finansijskim izvještajima Ministarstva na 31. 12. 2021. godine iskazana su stalna sredstva sadašnje vrijednosti u iznosu 159.132.502 KM (nabavna vrijednost 180.787.807 KM i ispravka vrijednosti 21.655.304 KM). Struktura nabavne vrijednosti stalnih sredstava je sljedeća: zemljište (458.460 KM), ceste i mostovi (178.877.589 KM), oprema (732.548 KM), stalna sredstva u obliku prava (700.914 KM), sredstva u pripremi (1.913 KM) i sredstva van upotrebe (16.383 KM).

U okviru zemljišta iskazano je ekspropirano zemljište za potrebe izgradnje cesta na području Kantona, a na osnovu izvršenog postupka eksproprijacije u skladu s propisima. Nije uspostavljena evidencija niti pomoćna knjiga kapitalne imovine sadrži podatke o zemljištu pojedinačno po parcelama s njihovom vrijednošću.

Iskazana vrijednost cesta i mostova odnosi se na knjigovodstveno evidentiranje regionalnih cesta i mostova za koje je Kanton nadležan. Knjigovodstveno evidentiranje ovih sredstava izvršeno je 2018. godine na osnovu Odluke Vlade Kantona o utvrđivanju vrijednosti regionalnih cesta u Kantonu od 23. 11. 2018. godine i Elaborata o procjeni vrijednosti regionalnih cesta Kantona u ukupnoj vrijednosti od 158.372.214 KM i odnosi se na 12 regionalnih cesta. Izvršena je procjena vrijednosti cesta i mostova pojedinačno po svakoj cesti, a prema Elaboratu na vrijednost cesta odnosi se 150.945.636 KM, a mostova 7.426.578 KM. Knjigovodstveno je evidentirana vrijednosti po saobraćajnici koja se odnosi na vrijednost ceste i mosta. S obzirom na to da je vrijednost mostova evidentirana u okviru ceste ispravka vrijednosti stalnih sredstava (amortizacija) vršena je po stopi od 4%, iako je po stopama iz Nomenklature stalnih sredstava u skladu s članom 12. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH definisana stopa amortizacije za gornji sloj ceste od 4%, a za mostove 1,5%.

Ulaganja u rekonstrukciju i sanaciju cesta i mostova, evidentiraju se u skladu s propisima na izdacima za nabavku stalnih sredstava i kao povećanje stalnih sredstava. Na 31. 12. 2021. godine vrijednost cesta i mostova iskazana je u iznosu od 178.877.589 KM.

Odlukom Vlade FBiH iz 2021. godine²⁵ regionalna cesta R-426, Dračevo – Hutovo – Ravno razvrstana je u magistralnu cestu. Rješenjem Federalnog ministarstva prometa i komunikacija od 9. 2. 2022. godine imenovana je stručna komisija sa zadatkom da zapisnički konstatuje stanje ceste i pripadajuće dokumentacije, te da izvrši primopredaju cjelokupne postojeće dokumentacije i primopredaju upravljanja cestom, a aktivnosti po ovom pitanju su u toku.

²⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 99/21

Utvrđili smo da je u okviru cesta i mostova iskazana vrijednost regionalne ceste R-419 (dionica granica kantona - Jablanica 2) nabavne vrijednosti od 21.992.551 KM (ispravka vrijednosti 2.594.864 KM i sadašnje vrijednosti 19.397.687 KM). Međutim, Odlukom Vlade FBiH iz marta 2019. godine²⁶ utvrđeno je da se regionalne ceste R-419, Jablanica- Posušje i R-420, Posušje-Grude-Privalj kategorišu u magistralnu cestu sa oznakom M-17.5, a za realizaciju Odluke zaduženi su JP Ceste FBiH d.o.o. Sarajevo, Ministarstvo saobraćaja i veza Kantona i JU Ceste Zapadno-hercegovačkog kantona. Federalno ministarstvo prometa i komunikacija formiralo je stručnu komisiju sa zadatkom da izvrši primopredaju cjelokupne postojeće dokumentacije i primopredaju upravljanja cestama. Zapisnik o primopredaji regionalne ceste R-419 Jablanica – Posušje sačinjen je 21. 10. 2019. godine između predstavnika JP Ceste FBiH i Ministarstva, ali nije izvršeno knjigovodstveno evidentiranje ove poslovne promjene.

Shodno navedenom, stalna sredstva (ceste i mostovi) i izvori sredstava u Bilansu stanja više su iskazani za iznos od 19.397.687 KM, s obzirom na to da nije izvršeno isknižavanje vrijednosti ceste R – 419 Jablanica – Posušje u navedenom iznosu koja je Odlukom Vlade FBiH iz 2019. godine prekategorisana iz regionalne u magistralnu cestu i nije više u nadležnosti Kantona, što nije u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Preporuke:

- **poduzeti aktivnosti na isknižavanju vrijednosti ceste R-419 Jablanica – Posušje, koja je na osnovu Odluke Vlade FBiH prekategorisana iz regionalne u magistralnu cestu i koja više nije u nadležnosti Kantona, s ciljem realnog iskazivanja stalnih sredstava, u skladu s Uredbom o računovodstva budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH;**
- **knjigovodstveno evidentirati vrijednost zemljišta po parcelama i pojedinačnu vrijednost ceste i mostova po saobraćajnici, te vršiti obračun amortizacije u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.**

7.2.3 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazane su u iznosu od 9.307.173 KM, od čega se na kratkoročne obaveze odnosi 4.009.156 KM, a na kratkoročna razgraničenja 5.298.017 KM.

Kratkoročne obaveze odnose se na obaveze prema dobavljačima u iznosu od 2.104.589 KM, obaveze za tekuće transfere općinama od 1.808.336 KM i obaveze prema radnicima u iznosu od 90.856 KM. Obaveze prema dobavljačima najvećim dijelom se odnose na obaveze po osnovu ispostavljenih privremenih situacija za investicije i troškove održavanja krajem 2021. godine, a njihov najveći dio je potvrđen putem konfirmacije salda.

Obaveze prema zaposlenicima odnose se na obračunate, a neisplaćene plaće i naknade plaće za decembar 2021. godine.

Kratkoročna razgraničenja u iznosu od 5.298.017 KM odnose se na razgraničene prihode za neutrošena namjenska sredstva za ceste.

7.2.4 Popis sredstava i obaveza

Rješenjima ministra od 16. 11. 2021. godine imenovane su komisije za popis osnovnih sredstava, potraživanja i obaveza. Sačinjeni su zapisnici i izvještaji o izvršenom popisu za Ministarstvo i za Upravu za ceste, odnosno sredstva i obaveze koje se odnose na namjenska sredstva za ceste i za koje se vodi evidencija s ciljem praćenja namjenskog utroška.²⁷ Nije sačinjen objedinjeni izvještaj na nivou Ministarstva.

²⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 16/19

²⁷ Za namjenska sredstva za ceste u cilju praćenja namjenskog utroška uspostavljen je knjigovodstvena evidencija u okviru koje se iskazuju izdaci rashodi i povezana konta imovine i obaveza koji se finansiraju iz ovih sredstava, a ista čine sastavni dio finansijskih izvještaja Ministarstva

U komisiji za popis imenovana je zaposlenica na radnom mjestu višeg referenta za finansijsko-knjigovodstvene poslove, što nije u skladu s članom 22. Zakona o računovodstvu FBiH i članom 68. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH, kojim je propisano da članovi komisije ne mogu biti lica koja su materijalno ili finansijski zadužena za sredstva koja se popisuju i koja vode knjigovodstvenu evidenciju potraživanja i obaveza.

Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da komisija za popis nije izvršila popis zemljišta po pojedinačnim parcelama (katastarskim česticama). Također, za ceste i mostove izvršila je popis preuzimanjem stanja iz knjigovodstvenih evidencija i nije konstatovala da je iskazana i vrijednost ceste (R-419) koja je prekategorišana u magistralnu i nije više u nadležnosti Kantona. Komisija nije utvrdila da potraživanja po osnovu izdatih rješenja o korištenju cestovnog zemljišta nisu evidentirana u knjigovodstvenim evidencijama. **Zbog navedenog ne možemo potvrditi da je izvršen stvarni popis imovine i usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem shodno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu budžeta u FBiH.**

Preporuka:

- **imenovati komisiju za popis u skladu s propisima, te vršiti popis potraživanja, zemljišta i cesta pojedinačno po sredstvu i usaglasiti knjigovodstveno sa stvarnim stanjem sredstava, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.**

8. JAVNE NABAVKE

Nabavku roba, usluga i radova za tekuće potrebe Ministarstva i ostalih budžetskih korisnika u Kantonu (kancelarijski i kompjuterski materijal, gorivo, osiguranje i slično) vrši Komisija za provođenje postupaka zajedničke javne nabavke u Kantonu, koju imenuje Vlada Kantona. Nakon provedenih postupaka Vlada Kantona zaključuje ugovore s izabranim dobavljačima.

Plan javnih nabavki za 2021. godinu donio je direktor Uprave za ceste 26. 3. 2021. godine, a u toku godine izvršene su tri njegove izmjene i dopune i iznosio je 4.040.140 KM.²⁸ Planirano je provođenje postupaka javne nabavke rekonstrukcije i sanacije cesta, izrade projekte dokumentacije, usluge nadzora nad izvođenjem radova, koji se finansiraju iz namjenskih sredstava za ceste. Predviđeno je provođenje 37 postupaka javne nabavke: 11 otvorenih postupaka procijenjene vrijednosti od 3.745.000 KM, devet konkurentskih zahtjeva za dostavu ponuda (151.020 KM), 16 direktnih sporazuma (99.120 KM) i jedan pregovarački bez objave obavještenja (45.000 KM).

U skladu s propisima donesen je Plan i program za ceste u 2021. godini, kojim je planirano tekuće i investiciono održavanje, što je pojašnjeno u tački 6. Izvještaja. Plan i program usvojen je osam mjeseci po donošenju Budžeta, što je imalo za posljedicu nizak stepen realizacije projekata, kašnjenje u pokretanju postupaka javnih nabavki i zaključivanje ugovora krajem godine, kada je zbog građevinske sezone i vremenskih uslova izvjesno da se neće realizirati u ugovorenim rokovima.

U 2021. godini zaključeni su ugovori za nabavku roba, usluga i radova u vrijednosti od 2.618.643 KM, od čega je provedeno pet otvorenih postupaka (2.383.946 KM), četiri konkurentska zahtjeva (75.937 KM), 21 direktni sporazum (115.110 KM) i jedan pregovarački postupak (43.650 KM). Najveće odstupanje u odnosu na plan javnih nabavki odnosi se na postupak nabavke sanacije ceste R-418b, dionica Kalovljakova Luka – Milaševica, procijenjene vrijednosti od 1.000.000 KM, koji nije pokrenut jer je projektni zadatak za ovu nabavku završen 6. 12. 2021. godine.

Uzorkom smo obuhvatili provedene postupke nabavki i zaključene ugovore u vrijednosti od 2.064.292 KM, od čega četiri otvorena postupka (1.947.575 KM), dva konkurentska zahtjeva (46.630 KM), pregovarački postupak (43.650 KM) i četiri direktna sporazuma (26.437 KM).

²⁸ Iznosi su navedeni sa PDV-om.

Izvršen je uvid i u postupak nabavke radova za pojačano (investicijsko) održavanje regionalnih cesta R-425 i R-425a i priključnih cesta, koji je pokrenut u 2020. godini, a u revidiranoj godini zaključen je okvirni sporazum u vrijednosti od 4.387.500 KM na osnovu kojeg su u toku godine zaključena dva ugovora ukupne vrijednosti od 2.819.447 KM.

Uvidom u dokumentaciju u vezi s postupcima javnih nabavki utvrdili smo:

- Otvoreni postupak za nabavku radova na sanaciji regionalnih cesta R-435a, R-435 i R-437 pokrenut je 30. 8. 2021. godine, a postupak je podijeljen u tri lota: 1) lot 1 – sanacija regionalne ceste R-435a, dionica Rujište – Raskrsnica Zijeplje, VI faza (procijenjene vrijednosti 1.000.000 KM); 2) lot 2 – rekonstrukcija mosta Arapovići na regionalnoj cesti R-435 Konjic – Borci (procijenjene vrijednosti 200.000 KM) i 3) lot 3 – sanacija regionalne ceste R-437, rekonstrukcija dionice Košpina Luka – Džanići, izvođenje I poddionica (procijenjene vrijednosti 500.000 KM). Tendersku dokumentaciju preuzelo je 14 potencijalnih ponuđača. Za lot 1 ponude su dostavila četiri ponuđača, za lot 2 dva i za lot 3 pet ponuđača. Nakon e-aukcije za sva tri lota odabran je „HP Investing“ d.o.o Mostar kao najpovoljniji ponuđač, s kojim su zaključeni ugovori 29. 11. 2021. godine. Za lot 1 zaključen je ugovor o nabavci radova u vrijednosti 998.349 KM, za lot 2 (181.350 KM) i za lot 3 (450.450 KM). Ugovorima je utvrđeno da će ugovorni organ najkasnije osam dana od dana obostranog potpisa ugovora uvesti u posao izvođača radova, o čemu se sastavlja poseban zapisnik i konstatuje se u građevinskom dnevniku. Ugovoreni rok za izvođenje radova je 180 dana od dana uvođenja u posao. **Do okončanja revizije realizacija ovih ugovora nije ni započela.** Imajući u vidu da su zbog neblagovremenog pokretanja procedure javne nabavke ugovori zaključeni tek krajem godine, tj. van građevinske sezone, nije ispoštovan ugovoreni rok za uvođenje u posao niti je započeta realizacija ugovora.
- Postupak nabavke motornog vozila pokrenut je 9. 11. 2021. godine, procijenjene vrijednosti 79.560 KM. Tendersku dokumentaciju je preuzelo 13 zainteresiranih ponuđača, a dostavljena je jedna ponuda ponuđača „Apolo“ d.o.o. Mostar u vrijednosti od 67.950 KM. Tehničkom specifikacijom predmeta nabavke date su minimalne tehničke karakteristike vozila (snaga motora 110 kW, radna zapremina 1950, međuosovinski razmak 2.630 mm, zapremina prtljažnika 520 l, razmak od tla 165 mm, spremnik goriva 50 l, širina bez vanjskih retrovizora 1.840 mm, dužina vozila bez kuke 4.380 mm). Nabavljeno je motorno vozilo Škoda Karoq Style koje u potpunosti odgovara traženim minimalnim tehničkim karakteristikama i posjeduje traženu opremu, a budući da veliki broj potencijalnih ponuđača preuzme tendersku dokumentaciju a pristigne jedna ponuda, to upućuje na favoriziranje određene marke vozila. **Zbog navedenog ne možemo potvrditi da je prilikom pripreme tenderske dokumentacije za nabavku vozila poštovan princip jednakog tretmana i nediskriminacije potencijalnih ponuđača u skladu sa članovima 53. i 54. Zakona o javnim nabavkama.** Ovim članovima Zakona utvrđeno je da je prilikom pripreme tenderske dokumentacije ugovorni organ dužan poštovati principe jednakog tretmana i nediskriminacije ponuđača, kao i da se u tehničkoj specifikaciji ne može ograničiti na određenog proizvođača ili tip proizvoda ako bi se time pogodovali ili isključili određeni privredni subjekti ili određeni proizvodi.
- Otvoreni postupak nabavke za izvođenje radova pojačanog (investicijskog) održavanja regionalnih cesta R-425 (Žitomislići – Čitluk – Hamzići) i R-425a (Tromeđa – Čapljina – Gabela), te priključnih i važnijih lokalnih cesta pokrenut je 1. 12. 2020. godine, procijenjene vrijednosti 5.210.352 KM. Tendersku dokumentaciju preuzelo je 10 zainteresiranih ponuđača, a dva su dostavila ponude. Nakon provedene e-aukcije sa ponuđačem „Putovi“ d.o.o. Grude zaključen je Okvirni sporazum za izvođenje radova u iznosu od 4.387.500 KM, na period od četiri godine, od 10. 5. 2021. do 31. 12. 2024. godine, odnosno do maksimalne vrijednosti sporazuma. Okvirnim sporazumom utvrđeno je da će se zaključivati pojedinačni ugovori u periodu od četiri godine prema ukazanoj potrebi. Definirano je da sporazum ne predstavlja obavezu ugovornog organa na zaključivanje ugovora o javnoj nabavci, kao i da obaveza nastaje zaključivanjem pojedinačnih ugovora o javnoj nabavci na osnovu okvirnog sporazuma kojim će se regulisati sva prava i obaveze između ugovornih strana. Po osnovu sporazuma u toku 2021. godine zaključena su dva ugovora i to 25. 5. 2021. godine u iznosu od 919.447 KM, za period od 25. 5. 2021. do 15. 8. 2021. godine.

Drugi ugovor zaključen je u vrijednosti od 1.900.000 KM za period od 15. 8. 2021. godine do 31. 12. 2021. godine. Ugovor se realizira na osnovu pojedinačnih radnih naloga za izvođenje radova koje izdaje ugovorni organ u skladu s potrebama i ponudom iz okvirnog sporazuma. Rok za izvršenje pojedinih naloga utvrđuje se izdatim nalogom za izvođenje tih radova, ovisno o njihovom obimu i složenosti. Prema prezentiranim podacima na osnovu prvog ugovora realizirano je 911.815 KM, a po drugom ugovoru iznos od 1.277.631 KM. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da su poštovane ugovorene cijene i rokovi definisani radnim nalogima.

- Ograničeni postupak javne nabavke izvođenja radova redovnog (ljetnog i zimskog) održavanja regionalnih i priključnih cesta pokrenut je 2. 3. 2018. godine, kojim je predviđeno zaključivanje okvirnih sporazuma ugovora za 14 lotova procijenjene vrijednosti 8.587.800 KM. Nakon završetka žalbenih postupaka okončana je procedura nabavke za 11 lotova zaključivanjem ugovora krajem 2020. godine, dok su za tri lota postupci poništeni početkom 2021. godine. Budući da procedura nabavke nije bila okončana kada su trebali započeti sezonski radovi zimskog održavanja cesta od 15. 11. tekuće godine, Odlukom Vlade od 12. 11. 2020. godine produženo je važenje godišnjih ugovora o izvođenju radova redovnog, zimskog i pojačanog investicijskog održavanja regionalnih i priključnih cesta u Kantonu, do okončanja postupka javne nabavke za odabir najuspješnijeg ponuđača za izvođenje radova i zaključivanja ugovora.

Okvirni sporazumi sa dobavljačima za 11 lotova zaključeni su 30. 12. 2020. godine za period 2021-2024. godine, a na osnovu sporazuma i godišnji ugovori.

Postupak nabavke za preostala tri lota (lot 10 – Izvođenje radova redovnog zimskog održavanja na regionalnoj cesti R – 435 Borci – Česim R-435a Velika Poljana-Potoci; lot 13 – Izvođenje radova redovnog ljetnog održavanja na regionalnoj cesti R-418b-Prozor (M 16.1) – Milaševica – Solakova Kula – Kalovljakova Luka (R437) i lot 14 – Izvođenje radova redovnog zimskog održavanja na regionalnoj cesti R-418b-Prozor (M 16.1) – Milaševica – Solakova Kula – Kalovljakova Luka (R437)) poništen je odlukama ministra od 25. 1. 2021. godine, jer ponuđači nisu ispunjavali uslove utvrđene Tenderskom dokumentacijom.

Ponovljena procedura nabavke za poništene lotove nije pokrenuta blagovremeno s obzirom na to da je Odluka o pokretanju postupka donesena 3. 11. 2021. godine, odnosno devet mjeseci nakon što je postupak poništen. Vlada je 10. 11. 2021. godine donijela drugu Odluku kojom je produžila važenje godišnjih ugovora o izvođenju radova, do okončanja postupka javne nabavke za lotove 10, 13 i 14. Ukupni izdaci po osnovu produžavanja važenja godišnjih ugovora iskazani su u iznosu od 279.688 KM, od čega se na dobavljača „ĐOGIĆ“ d.o.o. Prozor - Rama odnosi 205.733 KM i na dobavljača „HP Investing“ d.o.o. Mostar 73.955 KM. **Zbog navedenog konstatujemo da Ministarstvo nije blagovremeno pokrenulo ponovljeni postupak javne nabavke za redovno održavanje za poništene lotove, kako bi se zaključili novi ugovori. U 2021. godini dio poslova redovnog (ljetnog i zimskog) održavanja cesta u iznosu od 279.688 KM vršeni su od dobavljača sa kojima su ugovori zaključeni u ranijem periodu, a koji su produžavani odlukama Vlade, što nije u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama. Također, ovo nije u skladu sa članom 30. Zakona o izvršavanju budžeta Kantona za 2021. godinu, kojim je utvrđeno da budžetski korisnici moraju nabavku roba, usluga, investicijskih i drugih dobara obavljati u skladu sa Zakonom o javnim nabavama.**

Uvidom u realizaciju ugovora o izvođenju radova utvrdili smo da je za dio prolongiran ugovoreni rok izvođenja radova (sanacija mosta Goransko polje na regionalnoj cesti R-437 Ostrožac – Fojnica; sanacija ceste R-851 Konjsko – Klanci – Drežnica i rehabilitacija regionalne ceste R-426 dionica V. Međa – Trnčina). Ministarstvo je uz mišljenje i saglasnost nadzornog organa o opravdanosti razloga za prolongiranje rokova odobravalo produženje ugovorenih rokova. Razlozi za produženje rokova odnosili su se na: izmještanje elektro instalacija, problemi u vezi s isporukom materijala zbog pandemije, preprojektovanje trase, povećane količine pojedinih vrsta radova i loši vremenski uslovi. **S tim u vezi ističemo da su prolongirani rokovi i više puta u toku godine.**

Ugovor o nabavci radova „sanacija regionalnih cesta R-435a, R-435 i R-418b“ – lot 1 - R-435a - sanacija asfalta i dr. Potoci – Humi, izvođenje V faze zaključen je, nakon otvorenog postupka nabavke, s „HP Investing“ d.o.o. Mostar 22. 7. 2020. godine. Ugovorena vrijednost radova je 311.803 KM, a rok za izvođenje 90 dana od dana uvođenja u posao, s tim da je ugovoreno uvođenje izvođača u posao najkasnije osam dana od obostranog potpisivanja ugovora. Rok za uvođenje u posao produžava se ako je uredno ispunjenje obaveze naručioca onemogućeno višom silom. Realizacija ovog ugovora nije započela jer nisu okončane aktivnosti na rješavanju imovinsko-pravnih odnosa (eksproprijacija). Također, Ugovor o nabavci radova sanacije ceste - R-435a sanacija asfalta i dr. Potoci - Humi, izvođenje IV faze zaključen je 15. 8. 2019. godine sa „HP Investing“ d.o.o. Mostar u iznosu od 392.940 KM, a ugovoreni rok izvođenja radova je 90 dana od dana uvođenja u posao. Zbog neriješenih imovinsko-pravnih odnosa realizacija ovog ugovora započela je tek u 2021. godini i prva privremena situacija ispostavljena je u decembru 2021. godine u iznosu od 30.404 KM. **Shodno tome, konstatujemo da su ugovori o izvođenju radova za sanaciju ceste Potoci – Humi (IV i V faza) zaključen iako nisu prethodno riješeni imovinsko-pravni odnosi, odnosno osigurani svi preduslovi za realizaciju ugovora.**

Shodno navedenom, konstatujemo da nije blagovremeno donesen Plan i program za ceste na osnovu kojeg se u Plan javnih nabavki uključuju projekti za koje se planira provođenje postupka javne nabavke, zbog čega su kasno pokrenuti postupci javne nabavke i nije započeta realizacija ugovora, a za to je data preporuka u tački 6. Izvještaja. U pojedinim slučajevima prije pokretanja nabavke radova za sanaciju ceste nisu osigurani preduslovi za realizaciju ugovora zbog neriješenih imovinsko-pravnih odnosa.

U 2021. godini dio radova redovnog (ljetnog i zimskog) održavanja cesta u iznosu od 279.688 KM vršili su dobavljači sa kojima su ugovori zaključeni u ranijem periodu, a koji su produženi odlukama Vlade Kantona, što nije u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama i Zakona o izvršavanju budžeta Kantona. Ministarstvo nije blagovremeno pokrenulo ponovljeni postupak javne nabavke za redovno održavanje za dionice za koje su postupci nabavke poništeni, kako bi se zaključili novi ugovori. Također, za nabavku vozila tenderska dokumentacija nije pripremljena na način da je osigurana pravična i aktivna konkurencija, zbog čega nije postupljeno u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama.

Preporuka:

- *blagovremeno pokretati postupke javnih nabavki tekućeg održavanja cesta, tendersku dokumentaciju sačinjavati na način da obezbijedi pravičnu i aktivnu konkurenciju, te sve nabavke izvođenja radova vršiti u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.*

9. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Ministarstvo je 29. 6. 2022. godine dostavilo komentar na Nacrt izvještaja o finansijskoj reviziji za 2021. godinu.

U komentaru je navedeno da su poduzete aktivnosti u vezi s knjigovodstvenim evidentiranjem regionalne ceste koja je preategorisana u magistralnu cestu, s uspostavljanjem potpune baze podataka za ceste, mostove, objekte, saobraćajnu signalizaciju i opremu na cestama, te u vezi s evidentiranjem vrijednosti zemljišta po parcelama. Također, navedeno je da će se godišnji plan i program održavanja regionalnih i priključnih cesta u narednom periodu pripremati blagovremeno, da će poduzeti aktivnosti u vezi s uspostavljanjem sistema internih kontrola, raspodjelom tekućih transfera drugim nivoima vlasti s ciljem povećanja transparentnosti, te će, u okviru svoje nadležnosti, poduzeti aktivnosti koje se odnose na izradu Zakona o javnim cestama u Hercegovačko-neretvanskom kantonu.

Ministarstvo nije izrazilo neslaganja s nalazima i preporukama koje su date u Nacrtu izvještaja, te dati komentari nisu imali uticaj na njihovu izmjenu.

Koordinatorica rada u Sektoru za finansijsku reviziju institucija kantona, gradova i općina

Amela Mulahalilović

Tim za reviziju

Vildana Hadžović – voditeljica tima

Seida Isaković – članica tima

V PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2021. godinu					
Naziv institucije: Ministarstvo saobraćaja i veza Hercegovačko-neretvanskog kantona					
Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (3-2)	Procenat (3/2x100)
		U tekućoj godini	U prethodnoj godini		
1	2	3	4	5	6
I PRIHODI (od 1 do 16)	0	0	0	0	0
PRIHODI OD POREZA (1+2+3+4+5+6+7+8)	0	0	0	0	0
1. Porez na dobit pojedinca i preduzeća	0	0	0	0	0
Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)	0	0	0	0	0
Porezi na dobit preduzeća	0	0	0	0	0
Porez na dobit banaka i drugih finansijskih organizacija i društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća	0	0	0	0	0
2. Doprinosi za socijalnu zaštitu	0	0	0	0	0
3. Porezi na plaću i radnu snagu	0	0	0	0	0
4. Porez na imovinu	0	0	0	0	0
5. Domaći porezi na dobra i usluge	0	0	0	0	0
6. Porez na dohodak	0	0	0	0	0
7. Prihodi od indirektnih poreza	0	0	0	0	0
8. Ostali porezi	0	0	0	0	0
NEPOREZNI PRIHODI (9+10)	0	0	0	0	0
9. Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	0	0	0	0
Prihodi od nefinansijskih javnih preduzeća i finansijskih javnih institucija	0	0	0	0	0
Ostali prihodi od imovine	0	0	0	0	0
Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	0	0	0	0	0
Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	0	0	0	0	0
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	0	0	0	0
Prihodi od privatizacije	0	0	0	0	0
Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju	0	0	0	0	0
10. Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga, kazne i drugi prihodi	0	0	0	0	0
Administrativne takse	0	0	0	0	0
Sudske takse	0	0	0	0	0
Komunalne naknade i takse	0	0	0	0	0
Ostale budžetske naknade i takse	0	0	0	0	0
Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima	0	0	0	0	0
Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)	0	0	0	0	0
Neplanirane uplate – prihodi	0	0	0	0	0
Novčane kazne	0	0	0	0	0
Drugi tekući prihodi	0	0	0	0	0
PRIMLJENI TRANSFERI I DONACIJE (od 11 do 16)	0	0	0	0	0
11. Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija	0	0	0	0	0
12. Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	0	0	0	0	0
13. Primljeni kapitalni transferi od inostranih vlada	0	0	0	0	0

14.	Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova	0	0	0	0	0
15.	Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	0	0	0	0	0
16.	Donacije	0	0	0	0	0

II RASHODI (od 1 do 7)		4.883.240	4.613.071	4.711.339	-270.175	95
1.	Plaće i naknade troškova zaposlenih	694.640	678.528	640.447	-16.112	98
	Bruto plaće i naknade plaća	603.000	590.932	563.905	-12.068	97
	Naknade troškova zaposlenih	91.640	87.596	76.542	-4.044	95
2.	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	63.600	62.052	59.210	-1.548	97
3.	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	1.745.000	1.659.149	1.485.374	-85.851	95
	Putni troškovi	7.000	0	0	-7.000	0
	Izdaci za energiju	13.000	4.900	4.367	-8.101	37
	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	18.000	16.172	20.288	-1.828	89
	Nabavka materijala i sitnog inventara	70.000	31.651	34.895	-38.350	45
	Izdaci za usluge prevoza i goriva	34.000	16.053	15.627	-17.947	47
	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	1.000	899	899	-102	90
	Izdaci za tekuće održavanje	1.502.000	1.531.899	1.355.450	29.899	102
	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	10.000	2.887	3.034	-7.114	29
	Ugovorene i druge posebne usluge	90.000	54.693	50.814	-35.308	61
4.	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	2.380.000	2.213.336	2.526.308	-166.664	93
	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	2.230.000	2.063.336	2.476.308	-166.664	92
	Tekući transferi pojedincima	0	0	0	0	0
	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	0	0	0	0	0
	Subvencije javnim preduzećima	150.000	150.000	50.000	0	100
	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	0	0	0	0	0
	Subvencije finansijskim institucijama	0	0	0	0	0
	Tekući transferi u inostranstvo	0	0	0	0	0
	Drugi tekući rashodi	0	0	0	0	0
5.	Kapitalni transferi	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi pojedincima	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi javnim preduzećima	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi privatnim pred. i poduzetnicima	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi finansijskim institucijama	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi u inostranstvo	0	0	0	0	0
6.	Izdaci za kamate	0	0	0	0	0
	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu	0	0	0	0	0
	Izdaci za inostrane kamate	0	0	0	0	0
	Kamate na domaće pozajmljivanje	0	0	0	0	0
	Izdaci za kamate vezane za dug po izdanim garancijama	0	0	0	0	0
7.	Tekuća budžetska rezerva	0	0	0	0	0
	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (I-II)	0	0	0	0	0
	III TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA	0	0	0	0	0
1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0	0
	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0	0
	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi	0	0	0	0	0
	Ostali kapitalni primici	0	0	0	0	0
2.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	6.425.000	5.381.218	4.016.750	-1.043.781	84
	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	150.000	0	24.231	-150.000	0
	Nabavka građevina	0	0	0	0	0
	Nabavka opreme	105.000	94.897	16.186	-10.103	90
	Nabavka ostalih stalnih sredstava	0	0	0	0	0
	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	0	0	0	0	0

	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	6.170.000	5.286.321	3.976.333	-883.679	86
	NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (2-1)	0	0	0	0	0
	A. NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (Tekući suficit/deficit – Neto nabavka stalnih sredstava)	0	0	0	0	0
	IV TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI	0	0	0	0	0
1.	Primici od finansijske imovine	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima	0	0	0	0	0
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća	0	0	0	0	0
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i u zajedničkim ulaganjima	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo	0	0	0	0	0
2.	Izdaci za finansijsku imovinu	0	0	0	0	0
	Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti	0	0	0	0	0
	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim preduzećima	0	0	0	0	0
	Pozajmljivanje javnim preduzećima	0	0	0	0	0
	Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća	0	0	0	0	0
	Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima	0	0	0	0	0
	Ostala domaća pozajmljivanja	0	0	0	0	0
	Pozajmljivanje u inostranstvo	0	0	0	0	0
	B. NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (1-2)	0	0	0	0	0
	V TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA	0	0	0	0	0
1.	Primici od zaduživanja	0	0	0	0	0
	Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	0
	Zajmovi primljeni kroz Državu	0	0	0	0	0
	Primici od inostranog zaduživanja	0	0	0	0	0
	Primici od domaćeg zaduživanja	0	0	0	0	0
	Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	0
	Zajmovi primljeni kroz Državu	0	0	0	0	0
	Primici od inostranog zaduživanja	0	0	0	0	0
	Primici od domaćeg zaduživanja	0	0	0	0	0
2.	Izdaci za otplate dugova	0	0	0	0	0
	Otplate dugova primljenih kroz Državu	0	0	0	0	0
	Vanjske otplate	0	0	0	0	0
	Otplate domaćeg pozajmljivanja	0	0	0	0	0
	Otplate unutarnjeg duga	0	0	0	0	0
	Otplate duga po izdatim garancijama	0	0	0	0	0
	Otkup duga	0	0	0	0	0
	C. NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (1-2)	0	0	0	0	0
	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (A+B+C)	0	0	0	0	0

Ministar je Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2021. godinu odobrio 25. 2. 2022. godine.

Ministar
Stjepan Krasić

Bilans stanja na 31. 12. 2021. godine			
Naziv institucije: Ministarstvo saobraćaja i veza Hercegovačko-neretvanskog kantona			
Opis	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (2/3)x100
1	2	3	4
I AKTIVA			
A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	9.323.594	6.098.707	153
1. Novčana sredstva i plemeniti metali	0	0	0
2. Vrijednosni papiri	0	0	0
3. Kratkoročna potraživanja	689	172	401
4. Kratkoročni plasmani	0	0	0
5. Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	9.322.905	6.098.535	153
6. Zalihe materijala i robe	0	0	0
7. Zalihe sitnog inventara	0	0	0
8. Kratkoročna razgraničenja	0	0	0
B. Stalna sredstva (11+14+17+18)	159.116.119	160.868.763	99
9. Stalna sredstva	180.771.423	175.406.588	103
10. Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	21.655.304	14.537.825	149
11. Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	159.116.119	160.868.763	99
12. Dugoročni plasmani	0	0	0
13. Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana	0	0	0
14. Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)	0	0	0
15. Vrijednosni papiri	0	0	0
16. Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira	0	0	0
17. Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)	0	0	0
18. Dugoročna razgraničenja	0	0	0
UKUPNO AKTIVA (A+B)	168.439.713	166.967.470	101

II PASIVA			
C. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (19+...+24)	9.307.173	6.081.865	153
19. Kratkoročne tekuće obaveze	3.918.300	1.254.783	312
20. Obaveze po osnovu vrijednosnih papira	0	0	0
21. Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	0
22. Obaveze prema zaposlenicima	90.856	80.375	113
23. Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	0	0	0
24. Kratkoročna razgraničenja	5.298.017	4.746.707	112
D. Dugoročne obaveze i razgraničenja (25+26+27)	0	0	0
25. Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	0
26. Ostale dugoročne obaveze	0	0	0
27. Dugoročna razgraničenja	0	0	0
E. Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	159.132.540	160.885.605	99
28. Izvori stalnih sredstava	159.132.540	160.885.605	99
29. Ostali izvori sredstava	0	0	0
30. Izvori sredstava rezervi	0	0	0
31. Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	0	0	0
32. Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima	0	0	0
UKUPNO PASIVA (C+D+E)	168.439.713	166.967.470	101

Na poziciji „Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama“, u skladu s propisima za budžetske korisnike koji nemaju transakcijske račune, iskazuje se razlika Aktive i Pasive.

Ministar je Bilans stanja na 31. 12. 2021. godinu odobrio 25. 2. 2022. godine.

Ministar
Stjepan Krasić